

Tilburg University

Jaap van Weeghel in Column: 'Stuctureel financieren re-integratietrajecten vergt ijzeren wil'

van Weeghel, J.

Publication date:
2023

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

van Weeghel, J. (2023). Jaap van Weeghel in Column: 'Stuctureel financieren re-integratietrajecten vergt ijzeren wil': Goed begonnen, nu doorgaan!., Sterk door Werk.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Home » Hoofdzaak Werk » Jaap van Weeghel in Column: 'Structureel financieren re-integratietrajecten vergt ijzeren wil'

Jaap van Weeghel in Column: 'Structureel financieren re-integratietrajecten vergt ijzeren wil'

Jaap van Weeghel (MIND, Tranzo Tilburg University) over het belang

van structurele financiering van re-integratietrajecten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid

Goed begonnen, nu doorgaan!

De relatie tussen werk en psychische problematiek is nooit gemakkelijk geweest en heeft in het verleden meerdere dieptepunten gekend. Zo was werk in de eindjaren '70, toen ik begon als hoofd van de activiteitendienst van psychiatrisch centrum St. Bavo, iets waar je cliënten niet onnodig mee lastig moest vallen. De meesten konden niet aan de hoge eisen van een betaalde baan voldoen, zo dachten toen veel hulpverleners. Omdat regulier werk stressvol en ziekmakend zou zijn, konden cliënten zich, conform de tijdgeest, maar beter ontplooiën in creatieve activiteiten. Bovendien zaten werkgevers niet op hen te wachten en stonden cliënten destijds zelf ook niet te dringen.

Van werkuitsluiting naar werk als werkzaam medicijn

Sindsdien is er veel veranderd. Al in de jaren '80 steeg in de samenleving het aanzien van betaald werk naarmate de werkgelegenheid daalde. Deze ontwikkeling had, met enige vertraging, ook zijn weerslag op de ggz: betaald werk, mits onder gunstige condities, werd belangrijk gevonden voor het welzijn van cliënten. Arbeidsintegratie kreeg steeds meer aandacht in de ggz praktijk en er werd meer samengewerkt met instanties als UWV en betrokken gemeentelijke diensten.

Toch zijn we er nog niet. Zo vertelde onlangs een naast familielid – zij heeft een bipolaire stoornis – dat ze aanvankelijk nogal schrok van medecliënten in haar psycho-educatiegroep. Niet vanwege hun problematiek, maar vanwege de enorme leegtes in hun leven. ‘Jaap, er zitten heel talentvolle mensen in die groep maar gek genoeg ben ik de enige met een betaalde baan’. De anderen hebben geen werk, geen studie, alleen een dagschema met van uur tot uur activiteiten zoals boodschappen doen, pillen innemen, iemand bellen of de krant lezen. Natuurlijk ken ik de persoonlijke omstandigheden van deze jongvolwassenen niet, maar zou het echt niet anders kunnen? De Nederlandse ggz zet wel trajectbegeleiding in, maar is daarmee vaak te voorzichtig. Het denken in vaste volgordes is nog niet verdwenen: eerst moet de cliënt mentaal stabiel zijn, dan kunnen we pas denken aan werk- of studiehervatting. Dat is geen compleet onzinnige redenering – een minimum aan mentale gezondheid is nodig om te kunnen werken – maar bij velen werkt het ook andersom: werk of studie is dan het werkzame medicijn, zorgt voor betekenis, structuur, contacten, ontwikkeling en werkt het (zelf)stigma tegen. Zo draagt werk veel bij aan iemands herstel en mentale stabiliteit.

Nu stoppen betekent afname arbeidsdeelname

Anno 2023 zijn betrokken partijen in veel arbeidsmarktregio's goed op weg met het landelijke initiatief Hoofdzaak } Werk. Maar het blijft nodig om deze netwerken verder te versterken, ook op landelijk niveau. Daar nu mee stoppen betekent voor veel regio's dat de beoogde arbeidsdeelname niet voldoende van de grond zal komen. Duizenden mensen blijven dan onnodig aan de kant staan en de arbeidswereld

blijft verstoken van veel talentvolle arbeidskrachten. Dat mag vooral in deze tijd van enorme personeelstekorten niet gebeuren.

Sisu

Daarvoor dient de bandbreedte van wat we (mentaal) normaal vinden in de samenleving, flink te worden opgerekt. Patricia Deegan, moeder van de herstelbeweging, verwoordde dit als volgt: "We don't want to be mainstreamed. We say let the mainstream become a wide stream that has room for all of us and leaves no one stranded on the fringes". We moeten een permanente campagne voeren, en een lange adem hebben, om die ongemakkelijke relatie tussen werk en mentale gezondheid te verbeteren en goed te houden. In Finland hebben ze daar een kort, kernachtig woord voor: Sisu. Dat betekent 'doorzettingsvermogen, volharding, een ijzeren wil om een bepaalde, vaak langdurige taak te voltooien'. Sisu komt van binnenuit en is de tegenpool van bravoure en roekeloosheid. Een beter woord voor wat ons te doen staan in Hoofdzaak }
Werk ken ik niet.

Jaap van Weeghel

Jaap van Weeghel

Jaap van Weeghel is emeritus hoogleraar Rehabilitatie en Participatie van mensen met ernstige psychische aandoeningen (Tilburg University, departement Tranzo). Hij is bestuurslid bij MIND en interim hoofdredacteur van het tijdschrift Participatie & Herstel.

Waarom deze columns?

De tien partijen van het convenant Sterk door Werk hebben de afgelopen jaren een succesvolle domeinoverstijgende samenwerking tot stand gebracht tussen de domeinen Zorg en Werk & Inkomen, waardoor mensen met een psychische kwetsbaarheid betere kansen maken op het vinden en behouden van werk. Sterk door Werk vindt het nu de hoogste tijd voor structurele financiering van de re-integratietrajecten zoals IPS om ook in de toekomst meer baankansen te garanderen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Immers met de inzet van IPS-trajecten komen meer mensen met een psychische kwetsbaarheid aan het werk, neemt de druk op de krappe arbeidsmarkt af, daalt de vraag naar GGZ-zorg en verdienen mensen hun eigen geld. De inzet van deze trajecten levert daarmee een bijdrage aan het betaalbaar houden van de zorg in Nederland. Maar het levert veel meer op: het zorgt voor gelukkiger mensen die een beter leven ervaren! En dus trekken de convenantpartijen samen op om de politiek te overtuigen van het belang van deze structureel gefinancierde weg naar werk. In wisselende columns zullen zij de ontwikkelingen hierover vanuit hun eigen perspectief beschrijven.

BAANKANSEN   BELEID   COLUMN

CONVENANT STERK DOOR WERK   KRAPPE ARBEIDSMARKT

SAMENWERKEN   WERK ALS MEDICIJN

Over de auteur

Judith van Vliet

Judith van Vliet schrijft als freelancer voor verschillende online platforms waaronder Sterk door Werk over de onderwerpen zorg en het sociaal domein. Daarnaast is zij werkzaam in het...

Volg mij

MEEST RECENT

Ruth Peetoom in Column: 'De lakmoesproef van de domeinoverstijgende samenwerking'

18/01/2024 4 MIN LEESTIJD

Ambassadeur Stefan Groothuis over Blue Monday

15/01/2024 3 MIN LEESTIJD

Het Parool: Lichttherapie helpt tegen winterdepressie

15/01/2024 2 MIN LEESTIJD

Wat is een depressie?

15/01/2024 4 MIN LEESTIJD

Interview met NS-werknemer Jeffrey Bakhuizen over werk door IPS

18/12/2023 7 MIN LEESTIJD

UITGELICHTE CATEGORIEËN

Hoofdzaak Werk 26

Preventie 19

Stigma 7

Video 41

TAGS

a.s.r. **arbeidsmarktregio** Autisme AWWN

Baankansen Beleid Burn-out Column

Congres Sterk door Werk

Convenant Sterk door Werk Corona

Depressie Ervaringsdeskundigheid

Ervaringsverhaal Evelien Brouwers

Inclusieve arbeidsmarkt IPS

Krappe arbeidsmarkt Mistig

Openheid op werkvloer Professional

Re-integratietraject Regelgekte

Samenwerken Suicide Werk als Medicijn

Werkgeluk Werkgerichte geïntegreerde behandelaanpak **Werkgever**

Werk in behandelplan ggz **Werknemer** Werkstress

GERELATEERDE ARTIKELN

HOOFDZAAK WERK, SDW CONTENT, UITGELICHT 4 MIN

Ruth Peetoom in Column: 'De lakmoesproef van de domeinoverstijgende samenwerking'

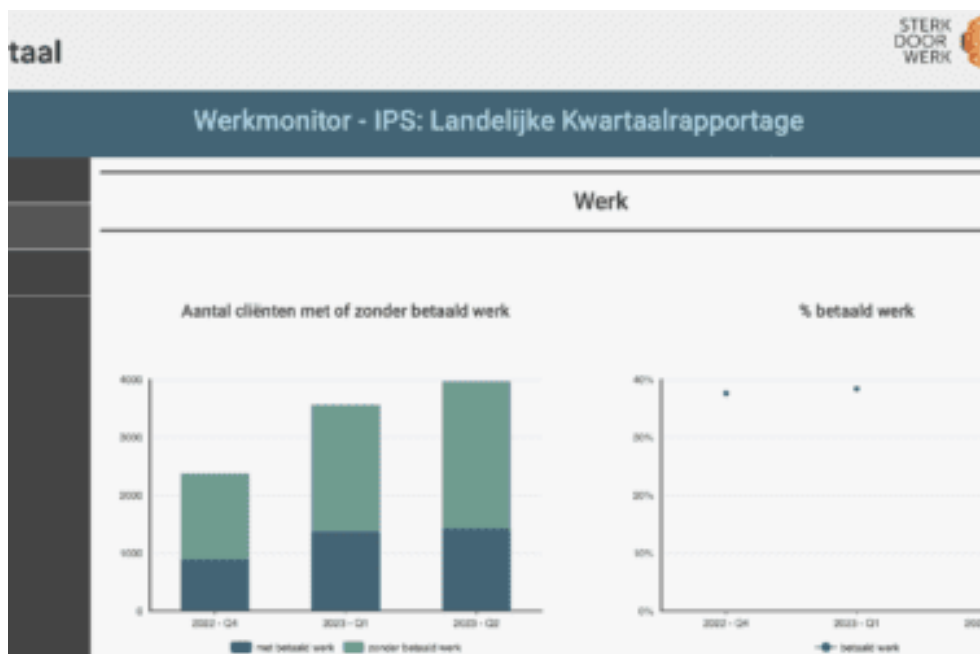
AMBASSADEUR STEFAN GROOTHUIS, NIEUWSTE ARTIKEL, SDW CONTENT
3 MIN

Ambassadeur Stefan Groothuis over Blue Monday

ALLE CONTENT, HOOFDZAAK WERK, SDW CONTENT, UITGELICHT 7 MIN

Interview met NS-werknemer Jeffrey Bakhuizen over werk door IPS

AAN HET WERK, HOOFDZAAK WERK, PARTNER CONTENT 1 MIN

Phrenos: Re-integratietrajecten Hoofdzaak Werk online zichtbaar

Abonneer op onze nieuwsbrief

enter your email

Subscribe

Sterk door Werk is een platform voor iedereen die op welke manier dan ook te maken heeft met toeleiding en/of behoud van werk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

© 2023 Sterk door Werk | [Privacy](#) | [Cookies](#)

Belangrijke pagina's

[HOMEPAGE](#) [CONTENT](#) [THEMA'S](#) [VIDEO'S](#) [CONTACT](#) [COLOFON](#)

Thema's

[AAN HET WERK](#) [PROJECT HOOFDZAAK WERK](#) [PREVENTIE](#) [STIGMA](#)
[SUICIDEPREVENTIE](#) [JONGEREN](#) [AMBASSADEUR STEFAN GROOTHUIS](#)
[BOEKEN](#)